

Memo

Datum : 19 september 2016
Onderwerp : PRIVACY EN GEHEIMHOUDING VS. ARTIKEL 49 LWTF

---

1. Introductie

Privacy clausules en geheimhoudingsverplichtingen zijn om vele redenen essentieel voor dienstverleners om de werkzaamheden uit te kunnen voeren. Internationale en nationale wet- en regelgeving verplicht dienstverleners echter om toch, in bepaalde gevallen, over te gaan tot het delen van gegevens onderling of met derden.

Zo is deze verplichting eveneens gecreëerd in de Landsverordening voorkoming en bestrijding witwassen en terrorismefinanciering (hierna: LWTF). Op grond van artikel 26 tweede lid van de LWTF zijn dienstverleners verplicht bepaalde gegevens te verstrekken bij de indiening van een melding van een ongebruikelijke transactie.¹

Toch zijn bepaalde dienstverleners afhankelijk van de informatie die zij ontvangen van andere dienstverleners bij het verrichten van een cliëntenonderzoek en de indiening van meldingen bij het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties (hierna: Meldpunt). Als gevolg van de privacyclausules en de geheimhoudingsverlichting van de ene dienstverlener komt het regelmatig voor dat een andere dienstverlener niet in staat is om alle benodigde gegevens aan te leveren bij een melding van een ongebruikelijke transacties.

De vraag die vervolgens rijst is de volgende:

“Biedt de LWTF de ruimte aan dienstverleners om onderling, met andere melders, informatie of gegevens te communiceren die onderhevig zijn aan privacyclausules en geheimhouding, opdat deze in staat gesteld worden om een volledige melding in te dienen bij het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties?”

---

¹ De opsomming van gegevens die verstrekt dienen te worden bij een melding is echter niet limitatief. Het artikel bepaalt dat de dienstverleners verplicht zijn “tenminste de navolgende gegevens” te verstrekken.

Het Meldpunt zal in deze notitie zijn interpretatie geven ten aanzien artikel 49 van de LWTF met betrekking tot gegevens die onderhevig zijn aan privacy clausules en geheimhouding. Hiermee hoopt het Meldpunt de dienstverleners meer duidelijkheid te verschaffen hieromtrent en de samenwerking tussen de dienstverleners te bevorderen ten aanzien van het onderling communiceren van gegevens en inlichtingen.²

2. De problematiek rondom privacy gevoelige informatie en geheimhoudingsverplichtingen

Dienstverleners zijn in beginsel verplicht zich te houden aan wet- en regelgeving, interne richtlijnen en beleidsregels waarin de geheimhoudingsplicht dan wel privacyclausules zijn vastgelegd ten aanzien van bepaalde cliënt-gegevens.

Het probleem ontstaat wanneer de gegevens, die een andere dienstverlener nodig heeft om een melding te kunnen verrichten, als privacygevoelig worden aangemerkt of onderhevig zijn aan een geheimhoudingsverplichting. Als gevolg daarvan weigeren bepaalde dienstverleners, die de betreffende informatie in bezit hebben, de opgevraagde gegevens te verstrekken aan een andere dienstverlener. Dit kan leiden tot onnodige moeilijkheden voor dienstverleners om alle noodzakelijke gegevens te verkrijgen die zij nodig hebben om een melding conform de LWTF in te dienen.³

Als gevolg hiervan kan het voorkomen dat een melder niet de nodige gegevens heeft om een volledige melding in te dienen.⁴ Dit kan leiden tot 'meldverzuim' en melders lopen het risico dat de melding niet 'onverwijld' wordt ingediend.⁵ Dit is een ongewenste situatie waarbij twee opties denkbaar zijn.

Eenzijds kan besloten worden om de ogen te sluiten voor de huidige situatie die andere dienstverleners in het nauw brengt. Anderzijds kan men zoeken naar eventuele mogelijkheden die de ruimte bieden om over te gaan tot het 'communiceren' van de nodige gegevens en informatie die de andere dienstverlener nodig heeft om een melding te verrichten conform artikel 26 van de LWTF.

---

² In artikel 49 LWTF wordt verwezen naar "een ieder" en in de Memorie van Toelichting op de LWTF wordt verwezen naar "dienstverleners". De verplichting heeft derhalve betrekking op zowel de financiële dienstverleners en aangewezen niet-financiële dienstverleners zoals vastgelegd in artikel 1 van de LWTF.

³ Artikel 26 van de LWTF.

⁴ Met een 'volledige melding' wordt bedoeld, een melding conform het bepaalde in artikel 26 van de LWTF.

⁵ Artikelen 26 en 27 van de LWTF.

Hiermee is niet slechts het belang van de andere dienstverlener geholpen, maar het maatschappelijk belang zal hier eveneens baat bij hebben, namelijk het nationaal en internationaal bestrijden van witwassen en terrorismefinanciering.

3. Interpretatie van het Meldpunt

3.1 De wijze van gebruik van de gegevens en inlichtingen

Artikel 49 van de LWTF formuleert een algemene geheimhoudingsplicht voor wat betreft inlichtingen of gegevens die door “*een ieder*” in overeenstemming met de bepalingen van de LWTF zijn verstrekt of ontvangen.⁶ Zo wordt in artikel 49 van de LWTF tevens gesteld dat het verboden is om gegevens of inlichtingen die:

“ingevolge deze landsverordening zijn verstrekt of ontvangen, verder of anders gebruik te maken of daaraan verder of anders bekendheid te geven dan voor de uitoefening van zijn taak of ingevolge een landsverordening wordt vereist.”⁷

Uit de formulering blijkt, dat deze gegevens op geen andere wijze gebruikt zouden mogen worden dan het doel waarvoor zij verstrekt zijn, namelijk de naleving van de verplichtingen die rusten op de melder overeenkomstig de bepalingen van de LWTF.⁸

De bepaling in kwestie formuleert een algemene geheimhoudingsplicht, maar het biedt ook ruimte voor het delen van gegevens en inlichtingen tussen de dienstverleners in het kader van de verplichtingen zoals neergelegd in de LWTF.⁹ Het is immers noodzakelijk dat een dienstverlener toegang heeft tot alle benodigde gegevens zodat het in staat is om een cliëntenonderzoek conform

---

⁶ Artikel 49 van de LWTF.

⁷ Ibid.

⁸ Ibid. Voorbeelden van dergelijke verplichtingen zijn het cliëntenonderzoek en het verrichten van een melding van een ongebruikelijke transactie.

⁹ Ibid. Zie ook de Memorie van Toelichting op de Landsverordening voorkoming en bestrijding witwassen en terrorismefinanciering, behandeling van artikel 49.

de bepalingen in de LWTF te verrichten en eventueel over te gaan tot de indiening van een melding.¹⁰

Alhoewel er in de LWTF de ruimte wordt geboden om dergelijke inlichtingen of gegevens onderling te communiceren, vervalt de verplichting tot geheimhouding niet, maar gaat deze over op de ontvanger. Dit betekent dat de geheimhoudingsplicht en/of privacyclausule die van toepassing is op de inlichtingen of gegevens, daarop blijft rusten en daarmee overgaat van de verstrekker op de ontvanger.

Hierdoor blijven de gegevens onderhevig aan geheimhouding, maar wordt de weg tegelijkertijd vrijgemaakt voor melders om een melding in te dienen conform artikel 26 van de LWTF. Men kan dit beschouwen als een garantie voor de verstreckende dienstverlener dat de geheimhouding en/of privacygevoeligheid van de betreffende inlichtingen of gegevens niet op een andere wijze, dan voor het verrichten van een melding, gebruikt wordt.

3.2 Welke gegevens en inlichtingen zijn vatbaar voor onderlinge uitwisseling?

Verder geeft de Memorie van Toelichting specifiek aan dat de formulering in artikel 49 van de LWTF de ruimte biedt aan dienstverleners om onderling met elkaar te communiceren “*over de achtergrond van cliënten in het kader van een cliëntenonderzoek*”.¹¹ Dit houdt in dat dienstverleners gegevens en inlichtingen mogen uitwisselen over cliënten en dat dit ook gegevens kunnen zijn die onderhevig zijn aan geheimhouding en/of een privacyclausule. In elk geval betreft het gegevens die een dienstverlener verplicht is onder zich te hebben in overeenstemming met de verplichtingen zoals vastgelegd in de LWTF.¹²

Hoewel de informatie die gecommuniceerd mag worden niet specifiek benoemd wordt in de Memorie van Toelichting, kan men uit de formulering echter wel afleiden dat de onderlinge

---

¹⁰ Zie Hoofdstuk 2 van de LWTF.

¹¹ Memorie van Toelichting op de Landsverordening voorkoming en bestrijding witwassen en terrorismefinanciering, behandeling van artikel 49 van de LWTF.

¹² Artikel 49 van de LWTF stelt specifiek dat het gegevens en inlichtingen betreft die “*ingevolge deze landsverordening zijn verstrekt of ontvangen.*”

communicatie plaats kan vinden ten aanzien van gegevens en inlichtingen die betrekking hebben op 1) de achtergrond van cliënten, en plaatsvindt 2) in het kader van een cliëntenonderzoek.¹³

Volgens de interpretatie van het Meldpunt, zou dit ten minste de informatie bevatten die een dienstverlener verplicht is te verzamelen ingevolge de bepalingen in de LWTF.¹⁴ Dit zou eveneens betekenen dat elke dienstverlener toegang kan hebben tot de nodige gegevens voor een compleet cliëntenonderzoek. Dientengevolge, hoeft er in feite eveneens geen hinder ondervonden te worden bij de indiening van een melding.

4. De bijdrage van de dienstverlener

Het voorgaande in overweging nemende, biedt artikel 49 van de LWTF een opening tot het onderling communiceren van gegevens en inlichtingen. Waar het artikel echter niet in voorziet zijn de voorwaarden en de wijze waarop de communicatie van gegevens plaats zou moeten vinden. Hierin is een belangrijke rol voor de dienstverleners weggelegd.

Hoe er invulling gegeven zal worden aan de bepaling in kwestie is afhankelijk van de wijze en de voorwaarden waarop de dienstverleners bereid zijn om gegevens en inlichtingen onderling te communiceren.

5. Conclusie

Het Meldpunt streeft ernaar dat de dienstverleners zo goed en zo effectief mogelijk inlichtingen en gegevens met elkaar kunnen uitwisselen. Volgens de interpretatie van het Meldpunt biedt artikel 49 van de LWTF dienstverleners de ruimte tot uitwisseling van gegevens en inlichtingen zonder dat er afbreuk wordt gedaan aan geheimhoudingsverplichtingen of privacyclausules. Hiermee kan worden voorkomen dat men hinder ondervindt bij het verrichten van een cliëntenonderzoek en bij de indiening van een melding bij het Meldpunt.

---

¹³ Memorie van Toelichting op de Landsverordening voorkoming en bestrijding witwassen en terrorismefinanciering, behandeling van artikel 49 van de LWTF.

¹⁴ Zie hiervoor bijvoorbeeld paragrafen 1 en 3 van Hoofdstuk 2 van de LWTF. Artikel 3 van de LWTF somt op welke informatie dienstverleners op zijn minst dienen te verzamelen in het kader van een cliëntenonderzoek.

Desalniettemin is de bereidheid van de dienstverleners cruciaal bij de wijze waarop invulling gegeven zal worden aan het artikel. De volgende stap ligt dan ook bij de dienstverleners om onderlinge afspraken te maken opdat alle partijen kunnen voldoen aan de verplichtingen, zoals neergelegd in de LWTF.